

Ehdollisuus ja ekojärjestelmä CAP-uudistuksessa

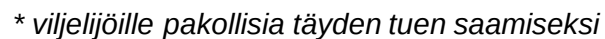
Valmistelutilanne EU-asetusluonnosten ja CAP-
suunnitelman luonnoksen perusteella

Pohjois-Pohjanmaan ELY:n Maaseutuforum 3.9.2021

Pia Lehmusvuori, MMM/maatalousyksikkö

Ehdollisuus

Ehdollisuus, mikä se on?

- Ehdollisuus korvaa nykyisen täydentävien ehtojen järjestelmän vuodesta 2023 alkaen. Siihen sisällytetään lopetettavan viherryttämistukijärjestelmän vaatimukset ja lisäksi uusia ympäristö- ja ilmastovaatimuksia.
- Tavoitteena
 - 1) edistää kestäväää maataloutta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi vaatimuksista
 - 2) saada CAP vastaamaan paremmin yhteiskunnan odotuksiin.
- EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien ja osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijäkorvausten täysimääräisen saamisen ehtona.
- Muodostaa perustason ekojärjestelmälle, ympäristö- ja ilmastokorvaukselle, luonnonmukaisen tuotannon korvaukselle ja eläinten hyvinvointikorvaukselle.

Ehdollisuuden osa-alueet

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

- Ympäristövaatimuksia
- Jäsenvaltio määrittelee EU-asetuksessa säädetyn perusteella.

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

- Vaatimuksia, jotka koskevat
 - ympäristöä
 - kansanterveyttä
 - kasvien terveyttä
 - eläinten terveyttä ja hyvinvointia
- Lisäksi vastaavasti kuin SMR:t tuensaajien työntekijöiden työsuojelua koskevia vaatimuksia
- EU:n lainsäädännön vaatimuksia, joita sovelletaan joko suoraan EU-säädösten perusteella tai niitä tarkentavan kansallisen lainsäädännön perusteella

SMR:t EU-asetusluonnoksessa

Ympäristö- ja ilmasto SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

SMR 1: Vesipuidedirektiivi

SMR 2: Nitraattidirektiivi

SMR 3: Lintudirektiivi

SMR 4: Luontodirektiivi

SMR 12: EU:n kasvinsuojeluaineasetus

SMR 13: Torjunta-ainedirektiivi

Muut SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

- SMR 5: Yleinen elintarvikeasetus
- SMR 6: Hormonikieltodirektiivi
- SMR 14: Vasikkadirektiivi
- SMR 15: Sikadirektiivi
- SMR 16: Yleinen tuotantoeläinten suojelua koskeva direktiivi

Muut (tietyt artiklat seuraavista)

- Tuensaajien työntekijöiden työsuojelua koskevat kolme direktiiviä (tietyt artiklat), viimeistään v. 2025 alkaen

Poistuu ehdollisuudesta

- Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin SMR:t (edelleen jatkossakin eläintukijärjestelmien ehtona)
- TSE-tautia koskeva SMR

GAEC:t EU-asetusluonnoksessa

- GAEC 1: Pysyvän nurmen kansallinen seuranta
- GAEC 2: Kosteikkojen ja turvemaiden suojelu
- GAEC 3: Sängen polttokielto
- GAEC 4: Suojakaistat vesistöjen varrella
- GAEC 6: Maanmuokkauksen hallinta, kaltevuus huomioon ottaen
- GAEC 7: Vähimmäismaanpeite
- GAEC 8: Viljelykierto/viljelyn monipuolistaminen
- GAEC 9: Vähimmäisosuus peltoalasta tuottamattomia aloja ja/tai kerääjäkasveja tai typensitojakasveja
- GAEC 9: Maisemapiirteiden säilyttäminen
- GAEC 9: Puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana
- GAEC 9: Jäsenmaille vapaaehtoinen: haitallisten vieraskasvilajien torjunta
- GAEC 10: Pysyvä nurmi Natura 2000 -alueilla
- Jäsenmaille vapaaehtoiset ylimääräiset GAEC:t: Suomessa kivennäismaiden suojelu

Suomessa uudet GAEC-vaatimukset merkitty vihreällä, muuttumassa olevat sinisellä.

Luonnos CAP-suunnitelmasta

- Luonnokset kansallisten GAEC-vaatimusten pääkohdista ovat luettavissa CAP-suunnitelmaluonnoksen luvusta 4.2.
- Huomaa erityisesti se, että osa GAEC-vaatimuksista on kaikkia viljelijöitä koskevia. Eräistä vaatimuksista vapautettaisiin osa viljelijöistä, esim. tilakoon tai nurmi-, palkokasvi- ja kesantovaltaisuuden perusteella. Luomutilat vapautettaisiin GAEC 8:sta (viljelykierto/viljelyn monipuolistaminen).
- Merkinnällä ”Lisätieto lausuntopyyntöön” on kirjoitettu lisätietoja, joita ei tämän hetkisen tiedon mukaan olla sisällyttämässä CAP-suunnitelmaan, mutta jotka ovat taustatiedoksi lukijalle.
- Ehdollisuuden lakisääteisiä hoitovaatimuksia (SMR) ei CAP-suunnitelmassa nykyisen tiedon mukaan tule kuvata.
- GAEC:ien ja SMR:ien vaikutusta eri ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin on analysoitu luvussa 3.2.

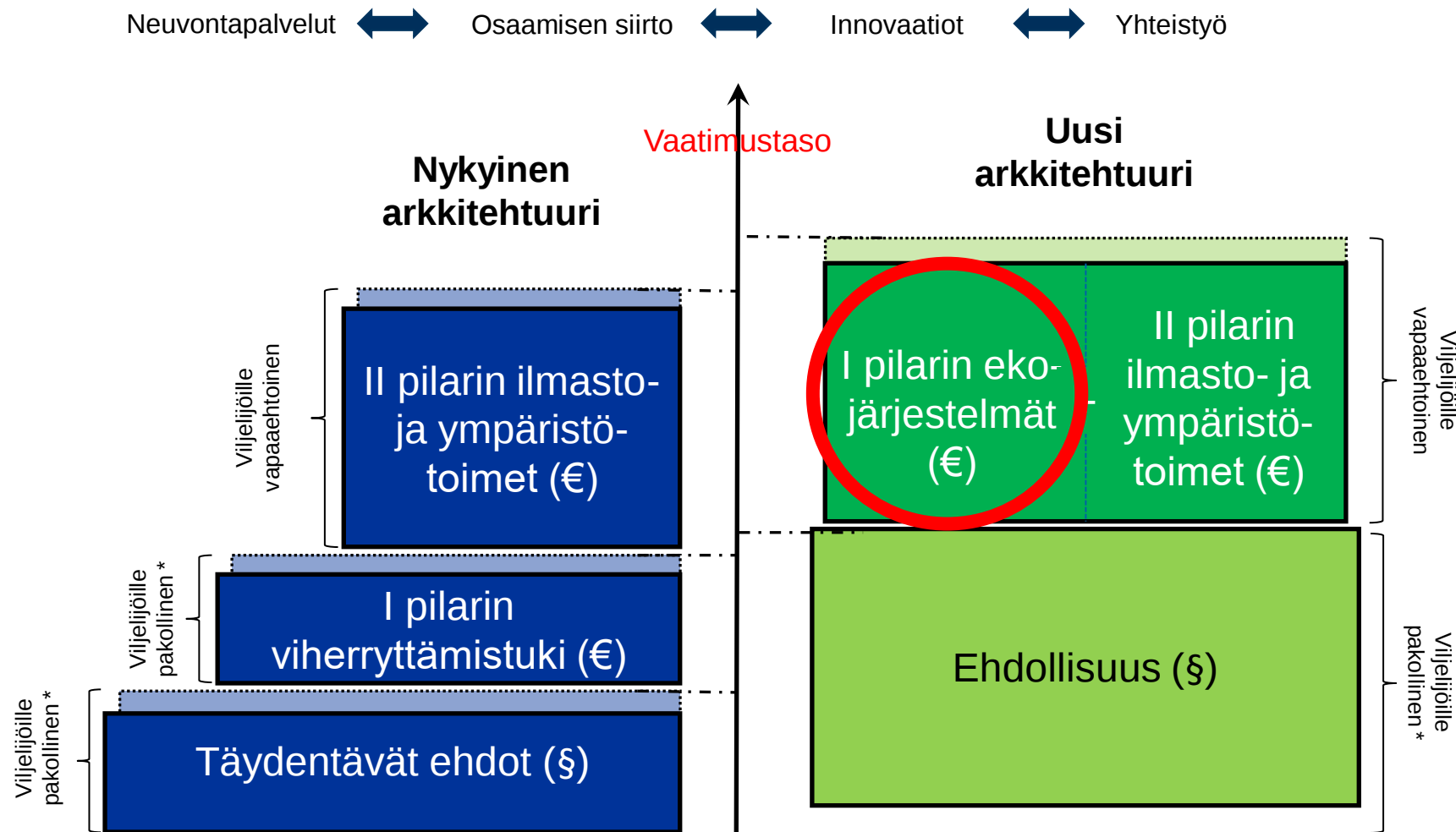
Esimerkki CAP-suunnitelmaluonnoksesta

GAEC:n numero	EU-asetusluonnoksen teksti	Kansallinen vaatimus, soveltamisala, kohteena olevat viljelijät ja selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta
GAEC 3	Peltokasvien sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvien terveyden vuoksi	Yhteenveto tilatason vaatimuksista: Viljojen, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa. Alueellinen soveltamisala: Koko maa Kohteena olevat viljelijät: Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät Selvitys vaatimuksen päätavoitteen toteutumisesta: Sängen polttokielto säilyttää maaperän orgaanista ainesta, koska sänkeä poltettaessa orgaanista ainesta tuhoutuu.

Ekojärjestelmät

Ympäristö- ja ilmastonäkökulman vahvistaminen: CAP:n ”vihreä arkkitehtuuri”

* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Ekojärjestelmä, mikä se on? (1/2)

- Uusi v. 2023 alkaen toimeenpantava I pilarin suorien tukien ilmaston, ympäristön ja eläinten hyvinvoinnin tukijärjestelmä
- Eläinten hyvinvointia ei Suomessa sisällytetä ekojärjestelmään, koska eläinten hyvinvoinnin toimia toteutetaan laajasti maaseudun kehittämisvaroilla eläinten hyvinvointikorvauksien kautta.
- Jäsenvaltioille pakollinen, **viljelijöille vapaaehtoinen**

Ekojärjestelmä, mikä se on? (2/2)

Tuki myönnetään toimenpiteistä:

- jotka menevät pidemmälle kuin
 - ehdollisuuden vaatimukset
 - lannoitteiden ja kasvisuojeluaineiden käyttöä sekä eläinten hyvinvointia koskevat vähimmäisvaatimukset
 - muut kansallisessa ja unionin lainsäädännössä vahvistetut pakolliset vaatimukset
 - menevät pidemmälle kuin maatalousmaan säilyttämistä koskevat vaatimukset
- jotka eroavat II pilarin ympäristö- ja ilmastokorvauksen sitoumuksista.

Päällekkäisen maksun estämiseksi tietyt ehdollisuuden vaatimusten alat ja ympäristökorvauksen alat eivät voi saada ekojärjestelmän tukea. Tämä tarkastelu on tehtävä toimenpiteittäin.

Ekojärjestelmän kansallinen rahamäärä

- **Pääsääntö EU:ssa:** 25 % suorien tukien kansallisesta määrästä ekojärjestelmään
- **Poikkeus: Prosentti voi olla alempi,** jos jäsenvaltio käyttää maaseudun kehittämisvaroista yli 30 % ympäristö-, ilmasto- ja eläinten hyvinvoinnin toimenpiteisiin. **Tätä sovellettaisiin Suomessa.**
- Ekojärjestelmän kansallista valmistelua on tehty sillä oletuksella, että **vähimmäisrahoitusosuus Suomessa** olisi 10-15 % suorien tukien määrästä eli 52-78 milj. euroa vuodessa.

Kansallisen valmistelun periaatteet

- 1) Ekojärjestelmän toimet täyttävät CAP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteita tehokkaasti ja yksinkertaisesti.
- 2) Toimet ovat mahdollisimman laajan viljelijäjoukon valittavissa.
- 3) Toimet ovat yksivuotisia, jolloin ekojärjestelmän sitoumuksetkin olisivat yksivuotisia.

Ekojärjestelmän toimenpiteet CAP-suunnitelmaluonnoksessa

- 1) Talviaikainen kasvipeite
- 2) Luonnonhoitonurmet
- 3) Viherlannoitusnurmet
- 4) Monimuotoisuuskasvit

- Nämä toimenpiteet ovat tuttuja nykyisestä ympäristökorvauksesta. Toimenpiteiden ehdot muuttuvat osittain.
- Viljelijä valitsee vuosittain, haluaako hän toteuttaa ekojärjestelmän toimenpiteitä.

Ekojärjestelmä 1: Talviaikainen kasvipeite

(CAP-suunnitelmaluonnos)

- Sängellä tai kasveilla seuraavan kevään kylvömuokkaukseen tai kylvöön asti säilytettävät alat
- Tuen saaminen ei edellytä nykyisen ympäristökorvauksen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteen mukaisesti sitä, että tietty osuus tilan maatalousmaan alasta pitäisi olla kasvipeitteistä. Kevennetyn muokkauksen vaatimukset sisältyisivät ehdollisuuden GAEC 7-vaatimukseen (vähimmäismaanpeite), joten niistä ei maksettaisi ekojärjestelmässä.
- Kannustinperusteinen tuki eli tukitaso voisi olla hieman korkeampi kuin kustannukset ja tulonmenetykset. Tukitaso 35-65 euroa/ha
- Tavoiteala 1 400 000 ha

Ekojärjestelmä 2: Luonnonhoitonurmet

(CAP-suunnitelmaluonnos)

- Monivuotinen nurmikasvusto. Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat nurmikasvustot ovat hyväksyttäviä.
- Siemenseoksen painosta enintään 20 % voi olla typensitojakasveja.
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-31.8. Kasvusto on säilytettävä ja tukiehtoja noudatettava 31.8. asti.
- Kustannusperusteinen tuki. Tukitaso 60-90 euroa/ha. Lisäksi mahdollista hakea talviaikaisen kasvipeitteen tuki, jos kasvusto säilytetään kevääseen.
- Tukea enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Tavoiteala 70 000 ha

Ekojärjestelmä 3: Viherlannoitusnurmet

(CAP-suunnitelmaluonnos)

- Nurmikasvien ja typensitojakasvien seos
- Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta nurmikasvien lajia. Siemenseoksen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvia.
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-31.8. Kasvusto on säilytettävä ja tukiehtoja noudatettava 31.8. asti. Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella syyskasvien kylvö ja kylvöön liittyvä kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden käyttö on kuitenkin sallittua 1.8. alkaen.
- Kustannusperusteinen tuki. Tukitaso 60-90 euroa/ha. Lisäksi mahdollista hakea talviaikaisen kasvipeitteen tuki, jos kasvusto säilytetään kevääseen.
- Viherlannoitusnurmen tukea samalle kasvulohkolle peräkkäin enintään kolme vuotta.
- Tukea enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Tavoiteala 20 000 ha

Ekojärjestelmä 4: Monimuotoisuuskasvit

(CAP-suunnitelmaluonnos)

- Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta pölyttäjä-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasvien ryhmän kasvia, paitsi tietyt pölyttäjä- ja maisemakasvit voivat olla puhtaana kasvustona.
- Ei saa käyttää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita 1.1.-30.9. Kasvusto on säilytettävä ja tukiehtoja noudatettava kasvien kukinnan loppuun asti ja joka tapauksessa 30.9. asti.
- Kasvustoa ei tarvitse niittää. Ei saa laiduntaa eikä korjata satoa paitsi riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten.
- Kustannusperusteinen tuki. Tukitaso 270-330 euroa/ha. Lisäksi mahdollista hakea talviaikaisen kasvipeitteen tuki, jos kasvusto säilytetään kevääseen.
- Tukea enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Tavoiteala 25 000 ha

Luonnos CAP-suunnitelmasta

- Luonnokset ekojärjestelmien tukiehtojen pääkohdista ovat luettavissa CAP-suunnitelmaluonnoksen luvusta 5.1.
- Merkinällä ”Lisätieto lausuntopyyntöön” on kirjoitettu lisätietoja, joita ei tämän hetkisen tiedon mukaan olla sisällyttämässä CAP-suunnitelmaan, mutta jotka ovat taustatiedoksi lukijalle.
- Ekojärjestelmien vaikutusta eri ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin on analysoitu luvussa 3.2.

Kiitos!

pia.lehmusvuori@mmm.fi

